

Wat is het?

De termen **hirsutisme** en **hypertrichose** (vertaling: overmatige haargroei) verwijzen beide naar een toestand die gepaard gaat met overbeheading. Deze termen worden daarom vaak willekeurig door elkaar gebruikt. Dat is echter niet terecht.

Hypertrichose is een haargroei die sterker is dan men zou kunnen verwachten bij vrouwen van gelijke leeftijd en hetzelfde ras. Het betreft per definitie toegenomen haargroei op plekken waar dit in feite normaal is, zoals op de benen en armen.

Bij **hirsutisme** is ook sprake van toename van haargroei bij vrouwen op plaatsen waar vooral mannen duidelijk zichtbare haargroei hebben, zoals groei van snor- en baardharen, borsthaar en haargroei laag op de buik. De haargroei op armen en benen is ook bij hirsutisme meer uitgesproken dan 'normaal'.

Zowel hypertrichose als hirsutisme kunnen zonder onderliggend ziektebeeld bestaan: de beheading betreft een variatie van de normale haargroei.

Wat is 'normaal'?

Wat is de definitie van 'normale haargroei'? Normale (ook wel genoemd: fysiologische-) haargroei is sterk rasgebonden. Noord-Europese vrouwen met een licht huidtype hebben meestal een weinig opvallende lichaamsbeheading. Wanneer de beheading toch opvalt wordt dit al snel als abnormaal ervaren. Bij vrouwen afkomstig uit het Middellandse Zee-gebied wordt een zekere mate van donkere lichaams- en gezichtsbeheading als normaal gezien (maar ook daar wordt het meestal niet op prijs gesteld...).

Overbeheading en hirsutisme komen bijzonder veel voor en zijn meestal erfelijk bepaald. Soms kunnen hele families relatieve overbeheading vertonen. Meestal komt deze sterke beheading zowel bij de mannen en de vrouwen in zo'n familie voor. Hirsutisme en overbeheading beginnen meestal op het eind van de puberteit.

De rol van hormonen in hirsutisme

De haargroei wordt voor een deel gestuurd door hormonen. Testosteron en andere mannelijke hormonen zijn hierbij belangrijk. Bij een kleine minderheid van de vrouwen met hirsutisme is er sprake van een verhoogd testosterongehalte in het bloed. Bij verreweg de meeste vrouwen zijn deze testosteron hoeveelheden echter normaal.

Wel kan de gevoeligheid van de haren voor testosteron bij vrouwen met aanleg voor hirsutisme verhoogd zijn. Zo kan een normale testosteronspiegel in het bloed bij deze vrouwen toch aanleiding geven tot versterkte haargroei. Bovendien zijn deze haren vaak dikker en grover van structuur.

Ziekte als oorzaak van overbeheading

Bij sommige vrouwen wordt hirsutisme gezien in het kader van het polycysteus ovarium syndroom. Dit syndroom gaat meestal gepaard met onregelmatige menstruaties. Wanneer overbeheading bestaat bij een onregelmatige menstruatie zal de behandelend arts gewoonlijk uitgebreid hormoononderzoek en soms een echo van de eierstokken laten maken. In zeldzame gevallen is het hirsutisme te wijten aan een probleem met de bijnieren.

Behandeling van hirsutisme

Medicinale behandeling van hirsutisme is slechts bij een beperkte groep vrouwen aangewezen. In deze geselecteerde groep kan een behandeling met anti-mannelijke hormonen zinvol zijn. Deze zogenaamde 'antiandrogenen' kunnen na 6-12 maanden een vermindering van de haargroei bewerkstelligen, alsmede een dunner worden van de haarstructuur. Bij een goed effect kan deze therapie, onder begeleiding van een medisch specialist, jaren worden voortgezet.

Diane-35 ®

Diane-35 is een anticonceptiepil die is samengesteld uit oestrogeen en het antiandrogeen cyproteronacetaat. Voor de indicatie van hirsutisme is, wanneer een anticonceptivum wordt voorgeschreven, dit het meest geschikt. Begeleiding van de behandeling dient bij voorkeur plaats te vinden door een medisch specialist.

Cyproteron (Androcur ®)

Aan de therapie met Diane-35, die al cyproteron bevat, kan cyproteron worden toegevoegd. Afhankelijk van de dosis dient de cyproteron de eerste 10 of 14 dagen van de cyclus samen met de Diane-35 te worden ingenomen. Ook deze combinatietherapie dient door een medisch specialist te worden begeleid.

Verwijdering van overtollig haar

Zowel bij fysiologische hypertrichose als bij hirsutisme wordt de overbeharing vaak als cosmetisch storend ervaren. Er zijn verschillende manieren om de (over)beharing te bestrijden. Uitgebreide informatie over alle ontharingstechnieken vind U [hier...](#)

Tijdelijk ontharen

- scheren
- waxen
- ontharingscremes

Permanente ontharing

- laser
 - sinds enkele jaren is het mogelijk om met laser (donkere) haren te verwijderen. Het principe van deze behandeling is dat zeer zuiver licht met grote energie op de huid gericht wordt. Het licht wordt alleen opgenomen door pigmentcellen en gaat dus vrijwel ongestoord door de niet-gepigmenteerde huidcellen heen. Wanneer het licht de gepigmenteerde haarworteltjes bereikt wordt het licht omgezet in warmte.
 - De cellen van de haarwortel worden eigenlijk kort 'gekookt'. Dit koken gaat zo snel dat de huidstructuren om de haarwortel heen niet beschadigd raken.
 - De haarwortel raakt zo beschadigd dat de haar niet meer kan groeien. Als de haarwortel niet geheel verwijderd is kan er nog wel een zeer dun, niet gepigmenteerd haartje, ontstaan. Dit is cosmetisch meestal niet storend.
 - Omdat haren in een cyclus groeien is slechts een deel van de haren in de groeifase. Alleen in de groeifase is de haarwortel gevoelig voor de laser. Daarom zal altijd een minimum van 3 behandelingen nodig zijn voor een optimaal resultaat. Meestal is ook een jaarlijkse 'touch-up' behandeling nodig.
- elektrische epilatie
 - voor donkere haren is elektrische epilatie, na de ontwikkeling van lasers, een achterhaalde therapie. Omdat laser niet werkt bij hele blonde haren kan voor deze specifieke groep haren elektrische epilatie wel nuttig zijn.